

Astrofest 2019

Kapadokya'da Düzenlendi

Nurulhude Baykal [TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi

Konya Bilim Merkezi tarafından ilki 2018'de düzenlenen Astrofest gökyüzü gözlem etkinliği bu yıl 12-14 Temmuz tarihleri arasında Kapadokya'da gerçekleştirildi.

"Herkes biraz gökyüzü!" sloganı ile düzenlenen etkinliğe gençler aileleriyle birlikte katıldı.

Şehirleşmiş bölgelerde geceleri yapay aydınlatmaların kullanılması ışık kirliliği oluşturur ve bu durum geceleri gök cisimlerinin görülmesini zorlaştırır. Yapay aydınlatmaların bilinçsiz ve aşırı kullanımı ışık kirliliğini artırır.

Etkinliğin ilk gününde, Konya Bilim Merkezi eğitmenleri katılımcılara astrofizik ile ilgili temel kavramları ve gökyüzü gözlem etkinliklerinde nelere dikkat edilmesi gerektiğini anlattı. Gökyüzü gözlemi şehir ışıklarından uzaktaki Kapadokya'nın Aşk Vadisi bölgesinde gerçekleştirildi.

Gökyüzü Gözlemi

Gökyüzü gözlemleri sırasında teleskoplarla Ay, Satürn ve Jüpiter gözlemlendi. Bunun yanı sıra katılımcılara geceleri çıplak gözle gök cisimlerini nasıl bulabilecekleri anlatıldı. Ayrıca eski çağlarda yaşayan insanların gök cisimlerinin konumlarındaki değişiklikleri günlük hayatlarında nasıl kullandıkları da (örneğin tarımsal faaliyetleri nasıl düzenledikleri) katılımcılarla paylaşıldı.

Gözlem alanında yapılan sunumlar da katılımcılara yıldız kümeleri ile takımyıldızlar tanıtıldı. Ayrıca Kutup Yıldızı'nın gökyüzünde nasıl bulunacağıyla ilgili bilgi de verildi.

Konya Bilim Merkezi eğitmenleri ayrıca gök cisimleri ile ilgili yanlış bilinenler hakkında bilgi verdi. Örneğin Kuzey Yarımküre'de yaşayan insanlar tarafından yüzyıllardır yön bulmada kullanılan Kutup Yıldızı'nın gökyüzünün en parlak yıldızı olduğu için kolayca bulunabildiği söylenir. Hâlbuki gökyüzünün en parlak yıldızı Büyük Köpek Takımyıldızı'ndaki Akyıldız olarak da bilinen Sirius'tur.

İlk olarak gökyüzünde kepeğe benzeyen şekliyle kolayca tanınan Büyük Ayı Takımyıldızı bulunur. Kepeğin çukur kısmındaki iki yıldız görece daha parlaktır. Parmağınızı bu iki yıldız arasındaki mesafenin beş katı kadar Küçük Ayı Takımyıldızı'na doğru hareket ettirdiğinizde Küçük Ayı Takımyıldızı'nın sapının ucundaki Kutup Yıldızı'nı bulabilirsiniz.

Eğlenceli Atölye Etkinlikleri

Etkinliğin ikinci gününde katılımcılar Konya Bilim Merkezinin düzenlediği kodlama, elektronik devresi, su roketi gibi farklı atölye etkinlikleri ile hem eğlendi hem de yeni bilgiler edindi. Katılımcılar ayrıca resim, boyama, rozet yapımı atölyeleri ile etkinliğe dair kendi hatıra objelerini yaptı. Etkinlikte resim ve su roketi yarışmaları düzenlendi ve kazananlara dürbün hediye edildi.

Kapadokya'yı Keşif

Katılımcılar 1985'ten beri UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Göreme Milli Parkı ve Kapadokya'daki peribacalarını ve bu bölgede gerçekleştirilen balon turlarını izleme imkânı buldu. Ayrıca etkinliğin son gününde Derinkuyu Yeraltı Şehri'ne düzenlenen geziyle yeryüzüne dair güzellikleri de tanıdılar.

Astrofest Bilim Söyleşileri

Astrofest etkinliğinde düzenlenen bilim söyleşilerinde parçacık fiziği alanındaki çalışmalarını ile uluslararası düzeyde bilime katkı sağlayan Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fizik Bölümünden Prof. Dr. Bilge Demirköz, aynı bölümden Doç. Dr. Sinan Kaan Yerli ve *Bilim Çocuk* dergisinin yayın yönetmeni Alp Akoğlu katılımcılarla astrofizik, uzay, gökyüzü, gece gözlemi, gökbilim ve amatör gökbilimle ilgili bilgiler paylaştı.

Kilistra ve Uludağ'da da Gözlem Şenlikleri

Konya Bilim Merkezi 27 Temmuz'da Konya'nın Meram ilçesi sınırlarında bulunan Kilistra antik şehrinde de bir gözlem şenliği düzenledi. Kilistra'da Konya Bilim Merkezi tarafından düzenlenen ilk gözlem etkinliği ise Astronomi Günü olarak kutlanan 22 Haziran'da gerçekleştirilmişti. Konya Bilim Merkezinin eğitimcileri ile gök cisimlerini tanımak ve gökbilime dair ilginç bilgiler öğrenmek istiyorsanız Konya Bilim Merkezinin internet sitesini www.kbm.org.tr adresinden ziyaret edebilir ve eğitimcilerle iletişime geçebilirsiniz.

Bursa Bilim ve Teknoloji Merkezi ise 19-21 Temmuz tarihleri arasında Uludağ'da Astrofest etkinliği düzenledi. Atölye çalışmalarının, bilim gösterilerinin, konferansların ve gözlem etkinliklerinin gerçekleştirildiği Uludağ Astrofest'in konuşmacıları arasında TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü müdürü Doç. Dr. Lokman Kuzu ve uzaya giden ilk Suriyeli kozmonot Muhammed Ahmed Faris de vardı. Etkinlikle ilgili ayrıntılı bilgilere bursabilimmerkezi.org adresinden ulaşabilirsiniz.

Türkiye'nin dört bir yanına TÜBİTAK desteği ile kurulan bilim merkezleri için ise bilimmerkezleri.tubitak.gov.tr adresindeki internet portalını ziyaret edebilirsiniz. ■